SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVIII. No. 97. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MAY 23, 1991 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 23-го ТРАВНЯ 1991 Ч. 97. РІК XCVIII.

АРЕШТУВАЛИ АНАТОЛІЯ ЛУПИНОСА

Київ (ПС УРП). — Тут 16-го травня групою осіб у цивільному на вулиці брутально схоплено голову Політичної Ради Української Міжпартійної Асамблеї, в минулому 21-річного політв'язня Анатолія Лупиноса. Його заштовхнули до авта і відвезли у невідомому напрямку. Пізніше з'ясувалося, що це була оперативна група МВС Києва. Лупиноса відразу ж засудили до п'яти діб арешту за організацію та проведення серії масових громадсько-політичних заходів, спрямованих на боротьбу за звільнення Степа на Хмари та п'ятьох іншихув'язнених у цій самій справі.

Між тим, стало відомо, що 14-го травня в Києві під час маніфестації на підтрим ку С. Хмари та його посправників на площі Незалежності змопіеці, привезені до Києва з Донецького, побили багатьох учасників маніфестації. Всеукраїнське Об'єднання Страйкових Комітетів висловило протест з цього приводу голові Донецької Обласної Ради, голові Донецької Міської Ради та начальникові Управління внутрішніх справ Донецької області.

Республіканський страйковий комітет 17-го травня надіслав також протест голові Верховної Ради України Леонідові Кравчукові, прокуророві м. Києва Летюкові та прокуророві Ленінського району Києва Зінкевичу з приводу адміністративного арешту радника Оргкомітету Всеукраїнського Об'єднання Страйкових Комітетів (ВОСК) Анатолія Лупиноса. У заяві-протесті сказано, що ще раніше прокуратура Києва поруши ла кримінальну справу проти А. Лупиноса за організацію громадсько - політичних акцій. Оргкомітет ВОСК розцінює ці дії органів прокуратури, суду, міністерства внутрішніх справ, як акт політичної репресії, без посередньо спрямований проти робітничого руху, і висловлює рішучий протест проти цих дій правоохоронних органів.

ВШАНУВАННЯ ПОЛЯГЛИХ ВОЯКІВ

Ґлен Спей, Н.Й. — Тут в неділю, 26-го травня, на оселі „Верховина" Братство кол. Вояків І- УД УНА, станиця Ню Йорк, влаштовує традиційне зеленосвяточне вшанування полеглих вояків — борців за волю України. Імпреза відбудеться біля Могили-Пам'ятника з такою програмою: 10-та год. ранку — Богослуження в Українських церквах; 12-та год. полудня — Соборна Панахида біля Могили-Пам'ятника; після Панахиди біля головного будинку — Апель комбатантів; о год. 1-ій по полудні — спільний полуденок.

Цього самого дня о год. 2:30 по полудні відбудеться концерт квартету „Явір" з України.

ЗВІТУВАННЯ РЕДАКТОРІВ ТА УПРАВИТЕЛЯ СОЮЗІВКИ БУЛИ ТЕМОЮ ДРУГОГО ДНЯ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС

Кергонксон, Союзівка. — У вівторок, 21-го травня ранішня сесія річних нарад Головного Уряду УНС розпочалася усними додатками до письмових звітів редакторів щоденника „Свобода" Зенона Снилика і англомовного „Українського Тижневика" Роми Гадзевич, як також звіту управителя Союзівки Івана Флиса мол.

Після коротких доповнень до звітів ред. З. Снилика і ред. Р. Гадзевич розвинулася оживлена і цікава дискусія над виданнями Українського Народного Союзу, що торкається майбутніх плянів видань в цілому і поодиноко, зокрема з уваги на те, що поширюється новий ринок збуту для „Свободи" і „Веселки" в Україні. У випадку англомовного „Українського Тижневика" також зростає можливість поширення його на Північно-американському континенті, бо як повідомила присутніх учасників нарад ред. Р. Гадзевич число передплатників „Українського Тижневика" зросло до понад 10,000.

Члени Екзекутиви УНСоюзу. Сидять (зліва): головний касир О. Благітка, директор УНС для Канади мгр Іван Геврик, заступниця головного предсідника Ґльорія Пашен, головний предсідник УНС Уляна Дячук, заступник головного предсідника д-р Нестор Олесницький і головний секретар Володимир Сохан.

У загальному дискутанти зосереджувались на більше бізнесовому підході до видань і їх поширення.

Була мова також про влаштування Пресового бюра в Україні, де працює тепер ред. Марта Коломиєць, евентуальне поширення його і створення цілої мережі кореспондентів в Україні з можливістю виміни журналістами тут і там. Розглянено також можливість евентуального друкування „Свободи" в майбутньому в Україні та інші аспекти видавничої діяльности УНС.

В дискусії брали участь: Тарас Шмагала, Евген Іван Ців, Василь Дідюк, Павло Дорожинський, Василь Пастушок, Ярослав Падох, Андрій Джула і Ґльорія Пашен.

Обширний звіт з робіт на Союзівці склав І. Флис, подаючи дані про ремонт будинків, каналізації, електрики і т.п., яких назбиралося в останньому часі доволі багато. І. Флис поінформував присутніх, що від понеділка 20-го травня діє на Союзівці факс, що облегшить працю адміністрації та замовлень. Управитель Союзівки дав також інформації про близький вже літній сезон, на який запляновано ряд імпрез, літні табори, програми, забави і додаткові програми для гостей, що перебувають тиждень чи довше на літніх вакаціях. В найближчому кінці тижня буде вже відкритий великий басейн для плавання, а в наступному тижні будуть переробляти тенісові корти та інші устаткування.

І. Флис говорив про пляни і майбутню розбудову оселі, а вкінці подякував Екзекутиві за вклад капіталу в минулому і повне зрозуміння до потреб Союзівки та її значення для членства УНС і української громади. Також він запевнив, що має повний склад робітників на біжучий сезон і не може вже ніко прийняти, а Союзівка готова до відкриття. Коментарі і суґестії давали, як також ставили питання такі члени Головного Уряду: Іван Геврик, Марія Душник, Володимир Корчинський, В. Пастушок, Текля Мороз, Стапан Гавриш, Р. Гадзевич.

На пропозицію головного контролера С. Гавриша прийнято протокол з річних нарад в 1990 році, а на внесок головного контролера В. Пастушка прийнято звіти членів Головного Уряду з цьогорічних нарад.

Пополуднева сесія річних нарад була присвячена звітові і суґестіям на майбутнє для керівника Забезпеченевого Відділу УНС Роберта Кука. Він, після кількамісячної аналізи, представив різні можливі пляни організаційної діяльности УНС в майбутньому.

В дискусії запити ставили: Ґ. Пашен, мгр Василь Ліщинецький, Е. Іванців, проф. Василь Лучків, д-р Нестор Олесницький і В. Пастушок.

ВИБУХНУЛО ПРИМІЩЕННЯ „ДЕМОКРАТИЧНОЇ РОСІЇ"

Москва. — Тут 16-го травня в годині 10:25 вечора стався вибух у центрі міста на Старомонетному провулку в будину 36, де половину будинку займали апарат і фонд „Демократична Росія", тобто весь перший поверх. Решту приміщення зайняті під Інститут мінеральної сировини та Інститут астрофізики. Вибух був таким могутнім, що в сусідніх будинках повилітали шибки.

Директор фонду „Демократична Росія" Леонід Богданов був у цей час на засіданні Координаційної Ради Московської Міської Ради, яке закінчилося аж по десятій вечора. Саме в той час, коли стався вибух, Богданов мав повернутися в приміщення, а на нього чекав його заступник Олександер Фонякін, який вижив чудом, бо за дві хвилини до вибуху, вирішив пройтися по коридорі, та дійшовши до кінця його, почув за спиною вибух. Зрозумівши, що сталося, він через вікно вибрався на вулицю і кинувся викликати міліцію та пожежників.

В приміщенні зберігалися документи з 200,000 підписів на підтримку Бориса Єльцина та Гавриїла Попова, передвиборні агітаційні плякати, значки, література тощо. Всі московські газети інформують про вибух і повідомляють („Куранти" з 21-го травня), що будинок зруйнований, але його круглодобово охороняють вдень — міліція, а вночі — добровільці. Охоронці повідомили, що 19-го травня в годині 2:30 ночі невідомий намагався проникнути до зруйнованого приміщення, та довелося йому втікати на автомобілі „Жиґулі" ВАЗ-2102. З'ясувалося, що номер цей був украдений з чийогось авта два роки тому.

Богданов заявив кореспондентам, що прямих погроз вони не отримували, але геологи кілька разів попереджали їх, що у дворі нишпорять якісь люди.

Координаційна Рада „Демократичної Росії" звернулася до населення Москви з закликом відповісти на терор активним відданням голосів за кандидатів, висунутих рухом „Демократична Росія" — Бориса Єльцина та Гавриїла Попова. Адже вибух стався після того, як стало відомо, що Центральна виборча комісія постановила зареєструвати серед інших кандидатом в президенти РСФСР Бориса Єльцина, нинішнього голову Верховної Ради Росії, на якого недавно також був уже, здається, третій замах.

Відбулась міжнародна конференція про слов'янську драму

Оттава, Канада. — Від 2-4-го травня в Оттавському університеті відбулася міжнародна конференція присвячена слов'янській драмі, а зокрема аспектам інновації. На конференцію запрошено доповідачів із Европи (України, Польщі, Росії, Чехо-Словаччини, Югославії, Німеччини) та Канади й ЗСА. Присутніми на конференції були також троє драматургів: Ліна Костенко (з України), Тадеуш Ружевіч (з Польщі) та Зоран Божовіч (з Сербії), які доповідали під час відкритої для гостей сесії.

Про українську драму доповіді мали: З Канади — Богдан Будуровив, Ярослав Розумний, Яро Балан та Ірина Макарик; з Німеччини — Ервін Ведель, з України — Лесь Танюк, з Америки — Лариса Онишкевич. Конференцію зорганізували Андрію Донсков, Ришард Сокологкі і Роман Веретельник, з Оттавського університету.

НАРАДИ СТРИЯН

Ню Йорк. — Тут в суботу, 1-го червня, відбудуться наради стриян з приводу появи збірника стрийщини, які відбудуться в приміщенні НТШ, 63 Четверта авеню, від 11-ої год. ранку до 3-ої по полудні. Імпрезу організує Управа Комітету Стриян.

Створено фонд Павла Чубинського

Київ. — Тут Київський екологічний культурний центр, газета „Комсомольське знамя" та Комітет молодіжних організацій України розпочали акцію за відно ву садиби і відбудову будинку Павла Чубинського.

Садиба відомого українського етнографа, поета, автора гимну „Ще не вмерла Україна" Павла Чубинського знаходилась недалеко від Борисполя. На початку 30-их років місцева влада наказала розібрати на дрова будинок на хуторі П. Чубинського, вигнавши його родичів з прабатьківської землі. З дощок і колод будинку Чубинського в сусідньому селі Гора спорудили склад для зберігання насіння, який стоїть і досі. Дуби на території колишнього хутора Чубинського щороку потроху вирубують. Місце, де стояв будинок, заросло бур'янами, але нині там плянують збудувати готель.

В Україні знайшлися організації та численні активісти, які вирішили порятувати батьківщину П. Чубинського, зберегти ще вцілілі дуби, розробити проєкт будинку (ще живуть люди, які пам'ятають будинок), відкупити склад і за допомогою тих та інших матеріялів відбудувати будинок П. Чубинського і відкрити в ньому музей поета й етнографа.

Для цієї мети створено фонд для відновлення садиби-музею П. Чубинського. Його рахунок число 00060 9971 в ОПЕРУ Укрпромбанку Києва МФО 3000 12. Київський еколого-культурний центр закликає складати пожертви на відновлення садиби П. Чубинського.

Вбили колишнього прем'єр-міністра Індії Р. Ґанді

Делі. — Колишній прем'єр-міністер Індії Раджів Ганді і не менш як 12 осіб з його оточення були вбиті в результаті вибуху бомби у місті Сріперумбудур в 40 кілометрах (25 милях) на південний захід від Мадраса.

Р. Ґанді

Згідно з повідомленням пресового агентства Пресс траст оф Індія, Р. Ґанді приїхав у це місто на передвиборний мітинг, зв'язаний з майбутніми виборами в парлямент. Коли 45-річний Ганді, який очолював уряд від 1984 до 1989 року, виходив з авта, яким він приїхав з Мадраського летовища, до нього підійшла жінка з великим букетом квітів. У той момент роздався сильний вибух. Інформаційне агентство Індії передає, покликуючись на очевидців, що тіло колишнього прем'єра лежало в калюжі крови поряд з тілами інших жертв терористичного акту.

Терористичний акт стався під час найбільш кривавої виборчої кампанії за всю 44-річну історію незалежної Індії. Лише за неділю і понеділок в країні загинуло не менш як 85 осіб. Очолювана Раджівом Ґанді партія Конгрес і партія Джана Дал, яку очолює колишній прем'єр В.П. Сінгх, обвинувачують в організації терору праву (як характеризує її агентство Ассошієйтед Пресс) партію Джаната.

Найбільш напружена ситуація панує у великому індійському стейті Уттар Прадеш, який пішле 85 депутатів у парлямент, що має 543 місця.

Мати Раджіва Ґанді, Індіра Ґанді, яка очолювала уряд Індії, також була вбита терористами.

В Румунії знайдені архіви секретної поліції

Букарешт, Румунія. — Журналісти з опозиційної газети „Романія Лібера" повідомили, що вони знайшли таємні сховища документів безпеки режиму Ніколае Чаушеску „Сеґурітате", а також нинішньої служби безпеки Румунії. Вивчивши документи з тайника, репортери прийшли до висновку, що служба безпеки, яка замінила „Сеґурітате", продовжує займатися такими „негарними" справами, як збирання матеріялів, які зневажлюють відомих лідерів опозиції.

Сховище компромітуючих матеріялів було знайдено під час експедиції співробітників „Романія Лібера" в долину ріки Рівшор, яку колись вибрав для полювання Н. Чаушеску. Ця мальовнича місцевість розташована 160 км від Букарешту.

Як заявив редактор відділу новин газети Петре Міхай Бакану, 11 журналістів вийняли з-під землі вісім тонн різних документів і вже ознайомились з частиною записів. Працівники газети мають намір продовжити пошуки і розробити нові документи, які підтверджують, що секретна поліція слідила за політичними опонентами правлячої комуністичної партії.

Ця сенсаційна знахідка підтверджує правоту тих лідерів опозиційних партій, які не раз заявляли, що Національний Фронт Порятунку, який здобув перемогу на минулорічних виборах у Румунії, застосовує у своїй політичній боротьбі методи комуністів, щоб тримати людей у страху країну при Чаушеску. Уряд заперечує причетність до боротьби секретних служб проти вільнодумців.

Згідно з датами на знайдених документах, вони відносяться до травня минулого року, коли в Румунії були проведені вибори, які дістали назву „перших вільних в країні". Мешканці навколишніх сіл в долині ріки Рівшор, повідомили репортерів, що агенти секретної служби появилися в їх околицях 22-го червня минулого року, кілька днів після загибелі шістьох учасників антиурядової демонстрації у Букарешті. За словами журналістів, комуністично настроєні шахтарі, які тероризували столицю Румунії протягом кількох днів в минулому році, мали на руках списки головних противників режиму Ілієску і адреси головних квартир всіх великих опозиційних партій. Вириті з-під землі документи також містять відомості про лідерів двомільйонової мадярської спільноти в Румунії.

П. Бакану додав, що, судячи з зовнішнього вигляду документів, агенти служби безпеки намагалися знищити вміст тайника.

МИТРОПОЛИТ В. СТЕРНЮК ВІДВІДАВ УНС І „СВОБОДУ"

Джерзі Сіті, Н.Дж. (Х.В-Ф). — У середу, 15-го квітня цього року, на відвідини до ЗСА приїхав з України Митрополит Української Греко-Католицької Церкви Володимир Стернюк. Тож радісною несподіванкою для працівників Головної Канцелярії Українського Народного Союзу та редакцій „Свободи" і „Українського Тижневика" було повідомлення Екзекутиви про те, що Владика Митрополит відвідає нашу установу та зустрінеться з нами, наступного дня у четвер, 16-го травня. Митрополит Володимир Стернюк прибув до УНС в асисті Стемфордського єпископа Василя Лостена та о. М. Берка.

Митрополит Володимир Стернюк у редакції „Свободи" в асисті (справа): єпископа Василя Лостена, головного предсідника УНС Уляни Дячук, головного касира Олександра Благітки, головного редактора „Свободи" Зенона Снилика та головного секретаря УНС Володимира Сохана.

Зустріч відбулася у пізніх по полудневих годинах і хоча із-за браку часу не була довгою, то все ж таки присутні мали можливість довідатися від Митрополита В. Стернюка про турботи Української Греко-Католицької Церкви в Україні, про її змагання за існування та невідоме майбутнє. Не зважаючи на це, у словах Владики можна було відчути тверду-непохитну віру, що майбутність Української Греко-Католицької Церкви з Божою допомогою та своїх вірних матиме це запевнення.

Владику-гостя привітала та представила зібраним головний предсідник УНС Уляна Дячук.

Відповідаючи на питання, Митрополит В. Стернюк пояснив, що Українська Греко-Католицька Церква не має легального статусу в Україні, а лиш зареєстрована в трьох областях Львівській, Тернопільській та Івано-Франківській; на його думку ця справа мусіла б бути вирішена Верховною Радою України для всієї країни. Митрополит говорив і про те, що є проблема з приміщенням для усіх тих, які зголосилися на священичі студії, а висилати їх за кордон не приходиться легко, бо крім всяких бюрократичних перепон на виїзд існує цей факт, що більшість зголошених це — одружені, які мають родини, а за кордоном приймають до семінарії тільки безженних. Розповів Владика теж про свою велику турботу — розподіл Церкви на Закарпатті, але він вірить у народ, який напевно свого доб'ється. Вияснив Владика, що не міг бути в Римі на Синоді Українських єпископів, бо важко захворів. Також говорив він про те, що заплянованої зустрічі з Патріярхом Української Автокефальної Православної Церкви Мстиславом І не відбулися. Відмова бу-

(Закінчення на стор. 3)

„ЯВІР" В БАФФАЛО

Баффало, Н. Й. — Концерт вокального квартету „Явір" під патронатом Українського Народного Союзу відбудеться тут у четвер, 30-го травня, о год. 7:30 вечора в Українському Домі „Дніпро", 562 Genesse St. За інформаціями звертатися до Романа Конотопського (716) 877-2182, 877-0057 або до фірми „Євшан" (514) 630-9858.

У СВІТІ

У ПОНЕДІЛОК, 20-ГО ТРАВНЯ, на зустрічі у прикордонному містечку Чеські Тешин заступник чехо-словацького прем'єра Павел Ричетський і міністер внутрішніх справ Польщі Генрик Маєвський підписали угоду, згідно з якою від 28-го травня кордон між двома державами стає повністю відкритий. Практично ліквідується митний контроль і процедура отримання в'їзних віз. „Нарешті ми звільнилися від гріхів минулого", — зауважив після церемонії підписання Маєвський. „Ми усунули останню залізну завісу в Европі", — додав Ричетський. Обмеження на поїздки були введені Чехо-Словаччиною у 1981 році. Тодішній комуністичний уряд негативно поставився до „Солідарности" і боявся проникнення через кордон вільнодумних ідей.

ВЕРХОВНА РАДА СССР схвалила в понеділок, 20-го травня, закон про еміґрацію, який дає можливість совєтським громадянам вільно виїжджати з країни і при бажанні повертатися до неї. Всього кілька днів тому закон про еміґрацію був відкинутий більшістю депутатів Верховної Ради у зв'язку з тим, що для його втілення в життя потрібні будуть більйони карбованців, яких держава не має. На думку політичних коментаторів, виїхати з СССР хочуть мільйони громадян. Торік з Совєтського Союзу в Ізраїль, Німеччину, З'єднані Стейти Америки та інші країни виїхало 500,000 осіб. Скільки виїде після прийняття закону про еміґрацію, можна лише догадуватися. Закон вступить в силу від 1-го січня 1993 року.

В АМЕРИЦІ

АНГЛІЙСЬКА КОРОЛЕВА Єлизавета II, яка перебуває з візитою у З'єднаних Стейтах Америки, надала генералові Нормановi Шварцкопфові титул Рицаря Британської імперії. Він удостоєний цієї честі за роль в недавній війні на Близькому Сході, де Н. Шварцкопф був головнокомандуючим збройними силами антиіракської коаліції. Єлизавета II надала генералові Шварцкопфові титул Рицаря Британської імперії у головній квартирі Центрального командування збройними силами ЗСА. Віднині генерал Норман Шварцкопф до всіх своїх титулів може додавати, що він — „почесний рицар-командор особливого почесного Ордену Бані". Генерал Шварцкопф — 39-ий з ряду громадянин ЗСА, який удостоєний звання Рицаря Британської імперії після Другої світової війни. 38-им був президент Рональд Реґен.

ДО ЗСА НА КІЛЬКАДЕННІ відвідини прибув німецький канцлер Гельмут Коль. Під час свого побуту у Вашингтоні канцлер В. Коль зустрінеться з президентом Джорджем Бушем, секретарем Державного департаменту Джеймсом Бейкером і представниками американського комерсійного світу. Як сподіваються то на зустрічі в Білому Домі канцлер Г. Коль старатиметься розв'язати проблему побоювань про зменшену ролю НАТО в европейській політиці та підкреслити міцність американо-европейського союзу. На зустрічі з американськими комерсантами Г. Коль буде переконувати їх про капіталовкладання в економіку колишньої Східньої Німеччини, яку треба цілковито перебудовувати. У відвідини до ЗСА з канцлером Гельмутом Колем приїхав також міністер закордонних справ Гейнц-Дітріх Ґеншер.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Саддам Гуссейн — демократ?!

У минулу суботу, 18-го травня 1991 року, на всіх телевізійних каналах у полудневій і вечірній програмі подавали сенсаційну вістку, що диктаторський президент Іраку Саддам Гуссейн, який своєю аґресивною політикою довів був до того, що вперше в історії склалася міжнародна ворожа йому коаліція 28-ми держав, заявив готовість змінити конституцію Іраку по лінії демократизації, перевести демократичні вибори й надати курдській меншині широку автономію. Здавалося, що така вістка повинна би зайняти перше місце і то на першій сторінці недільного „Ню Йорк Таймсу". Замість цього тільки у широкій новинці п. з. „Лідер курдів повідомляє про згоду з Іраком" можна вичитати про „демократизацію" Іраку з його диктаторським президентом.

У цій новинці, поданій із столиці Єгипту Каїро, сказано, що один із лідерів курдів, Массуд Барзані підписав у столиці Іраку Багдаді домовлення з урядом Іраку у 20-ти точках. Це домовлення охоплює зміну державно-політичної системи Іраку. За володіння Саддама Гуссейна державно-партійний монополь має політична партія Саддама — Баат, — так, як в комуністичних країнах державний монополь належить Комуністичній партії. Саддам Гуссейн буцімто вирікається цього монополю. Між отими 20-ти точками домовлення Барзані з Саддамом є теж проголошення свободи преси та розмежування законодатної і виконної влади із незалежним судом.

В одному телевізійному коментарі можна було почути, що Саддама Гуссейна переконали, що така радикальна реформа краща для Іраку і самого Саддама, як довге перебування у північному Іраку американсько-англійського війська чи навіть міжнародного війська Організації Об'єднаних Націй із хронічною ворожнечою з курдами. Якщо дійсно так було би, то світ віддихнув би, бо тоді — теоретично — Саддам Гуссейн перестав би бути цією потенціяльною загрозою, якою є з отим злощасним вантажем його невідповідальної загарбницької минувшини: вісім років війни проти Ірану, неспровокована збройна окупація Кувайту, загроза для всього арабського світу й небезпека, що найбагатший у світі нафтовий басейн Близького Сходу опиниться в руках цієї безвідповідальної людини.

Але сама минувшина Саддама Гуссейна ставить під великий знак запиту реальну вартість договору, що його ніби заключив лідер курдів Барзані з Саддамом. Саддам дав пізнати себе не тільки як людину, яка жадна влади й амбітна поширювати цю владу на підкорені чужі землі. Він виявився глупо кровожадним і цілком невідповідальним у своїх діях. Окупувавши Кувайт — навіщо було переводити масово грабіжництво супроти народу цієї самої мусулманської віри, — навіщо було переводити масові безглузді екзекуції і, врешті, навіщо було під час воєнних дій підпалювати кувайтські нафтові шиби, пожежа яких ані трошки не запинила американського „бліцкриґу" супроти Іраку!

Тому велика частина курдів і ввесь Захід ставляться з найбільшим недовір'ям до цього повідомлення про гарні демократичні реформи Саддама. Він подібний у цьому до Міхаїла Ґорбачова, який стільки гарних речей наобіцяв за п'ять років свого володіння і всі ті обіцянки так і чекають на реалізацію. Усе ж Ґорбачов завів був легкий режим, але втратив довір'я. Хто раз утратив довір'я — страшенне трудно відзискати його. Можна змінювати тактику, не можна змінювати вдачу. На цьому місці була вже мова про те, що війна проти Іраку доказала вищість американської зброї, стратегії і тактики, і розв'язала проблему суверенности Кувайту, — але не розв'язала проблеми Саддама Гуссейна, яка існує надалі.

ВСЕСВІТНІЙ БАНК НАДАСТЬ Болгарії позику в сумі 250 мільйонів долярів на проведення економічних реформ. Доля майбутніх кредитів залежить від того, наскільки успішним і швидким стане просування країни на шляху до ринкової економіки. Точну суму позики ще треба визначити, однак відомо, що про 250 мільйонів долярів говорилося як про „базову суму" на переговорах болгарських керівників і комісії Всесвітнього банку, що відбулися у Софії. Представники банку протягом двох тижнів консультували членів кабінету прем'єр-міністра Димитра Петрова з проблем якнайшвидшого переходу економіки Болгарії на рейки вільного ринку.

Наталя Осока

ЗАГАДКОВІСТЬ Л. КРАВЧУКА

III.

„Найбільша політична загадка в Україні сьогодні — це особа її лідера, глави парламенту Леоніда Кравчука. Чи є він тим самим Кравчуком, який терпляче прокладав свої шляхи нагору в апараті ортодоксальної Української комуністичної партії і став її політичним керівником? Чи він — прихований націоналіст, чиї справжні почуття сьогодні починають розкриватися? Пан Кравчук пропонує третю відповідь: він є прикладом нового політика в Совєтському Союзі, який прагне висловлювати інтереси своїх виборців". Так пише американська газета „Крищен Саєнс Монітор", що виходить у Бостоні.

„Нині треба зробити все можливе, щоб Україна стала суверенною. Це для нас історичний шанс, — заявив Кравчук і продовжив. — Тепер зупинити національно-демократичний процес, який розпочався по всій нашій країні, неможливо. Тільки той, хто розуміє, що треба йти разом з закономірностями цього процесу розвитку, може стати на чолі його. У протилежному випадку — залишиться десь дуже далеко. Якщо хтось почне зупиняти — це буде початком кінця. Для мене це і філософія, і моторія, і життєва позиція. Хто цього не розуміє — незалежно від того, хто він і де він сидить — праворуч, ліворуч, нагорі, внизу чи вцентрі, — він для мене людина, з якою я мушу боротися. Різними шляхами".

Теж саме Л. Кравчук повторив, коли його запитали про відносини з першим секретарем ЦК КПУ Станіславом Гуренком. Під час пресової конференції чимало часу Кравчук присвятив полеміці з партійними газетами „Правда України" та „Радянська Україна", які опублікували статтю народного депутата Г. Крючкова, компартійного апаратника з Одеси, з нападками на Кравчука. „Автор — противник суверенітету України", — сказав Кравчук і пояснив, що референдум показав, чого хоче населення України. Люди хочуть свободи, хочуть бути господарями на своїй землі. На думку Кравчука, лідери КПУ повинні були після референдуму визнати, що „кияни виявили державну мудрість, вони висловилися за союз суверенних держав", а вони, партапаратники, „крутяться ніби вуж на сковороді", аби переконати народ, що Кравчук їх обманув.

Кореспонденти зауважують, що критикуючи газети Компартії, головним ідеологом якої недавно був він сам, Кравчук зосереджував увагу не на амбіціях, а на фактах перекручення та образ на адресу парляменту, допущених у газетах.

На питання, чи мав право В. Фокін підписувати „заяву десятьох", Кравчук відповів: „коли б мова йшла про документ юридичної сили, ні я, ні Фокін такого одноосібного права не мали. А раз мова йде всього лише про заяву, така можливість є".

Під кінець пресової конференції журналісти запитали, чи буде щось запозичено з досвіду німецької федерації, на що Кравчук відповів, що це зовсім різні утворення. Адже в землях Німеччини практично відсутній національний фактор і збережено зверхність федеральних законів, а в СССР кожна республіка має стати суверенною державою. Для більшої переконливости своїх слів, Кравчук повідомив, що уже в травні парлямент України має надати декляраціі про державний суверенітет України силу конституційного закону.

Л. Кравчукові 57 років. Дружина його — кандидат наук з політичної економії, викладає в університеті. Син, невістка, двоє внуків. Син — лазерний фізик, невістка — журналіст, також кандидат наук. Сам Кравчук усе частіше заявляє, що Україна повинна стати „оновленою федеральною державою". Щодо зміни своєї позиції пояснює, що, як голова Верховної Ради,, не хоче „підтримувати в парляменті тільки комуністів, до речі, не завжди вони праві. Так, само як не можу підтримувати опозицію, тому що вона дуже часто неправа" („Комсомольськая Правда" з 27-го квітня).

Зміну в позиції і тактиці Л. Кравчука люди помітили і також змінили своє ставлення до нього. Щоправда, прискіпливі питання журналістів свідчать, що повної довіри ще нема. Намагаються розгадати, пристосовується він, чи керується кращими поривами душі. На питання, чи українська в нього вдача, Кравчук відповів: „Я виражаю інтереси не лише українців, але й росіян, євреїв, болгарів, мадяр і румунів, які живуть на землі України".

Як ставиться він до резиґнації? „Я не вважаю себе незамінним. Та якщо я сьогодні піду, це буде криза і вірогідний кінець нинішнього складу Верховної Ради... Розпуск парляменту закінчиться хаосом. Похитнуться 53 мільйони і підуть один на одного... Коли я думаю про це, то переступаю через власні клітини, кривди, образи".

ЗДОРОВО ДУМАЮЧИ

Д-р Орест Гаврилюк

Шкарлятина, ще тепер?

(Поради туристам)

На жаль — так. У західньому світі, зокрема в ЗСА, захворювання шкарлятиною зустрічаються досить рідко внаслідок систематичного лікування антибіотиками запалень горла спричинених бактеріями групи стрептококів. Але там, де утруднений доступ до лікарів, де брак або недостатнє влаштовування діягностичних ляборатлрій, де важко дістати потрібні ліки — там існують сприятливі умовини для поширювання шкарлятини. Автор цих рядків переходив шкарлятину будучи учнем 1-ої кляси гімназії у Коломиї в 1940-их роках. Одержані інформації вказують, що шкарлятина далі часто трапляється в Україні, подекуди досягаючи епідемічного рівня.

Шкарлятина — це гостра недуга з характеристичною висипкою. Пацієнт має гарячку і біль горла. Оглядини виказують запалення горла і мигдалків та побільшені лімфатичні залози, зокрема в передній шиї. Язик своїм виглядом нагадує полуницю (трускавку). Висипка — червона, дрібненька, блідне при натиску шкіри. Вона виступає найчастіше на шиї, грудях, під пахвами і в пахвинах. Часами вона така незначна, що її добре не видно й легше розпізнати дотиком, гладячи шкіру рукою й відчуваючи, що вона шорстка. На лиці висипки, як такої, немає, але ціле лице є червоне, лише довкола рота шкіра остає блідою. При сильній інфекції гарячка може бути висока й получена з нудотою й блюванням. При видоровлюванні (при кінці першого тижня недуги) верхній шар шкіри починає лущитися і сходити, зокрема на пальцях рук і ніг, часом теж з цілих рук, ніг, а навіть з цілого тіла.

Шкарлятина рідко доводить до смерти, але зокрема там, де нема засобів до лікування, смертність може досягати 3 відс. захворювань. Частіше трапляються комплікації (знову, при недостатньому лікуванню), як:

(Закінчення на стор. 4)

Л. К.

„Пам'яті української діячки"

Київ. — Під таким заголовком надрукувала газета „Літературна Україна" вістку, що „Із Німеччини надійшла сумна звістка. 12-го грудня 1990 року померла в Мюнхені відома дослідниця літератури, письменниця і активістка жіночого руху Олександра Сулима-Блохіна — дружина видатного українського літературознавця професора Юрія Бойка-Блохіна". З уваги на це, що вістку подала на своїх сторінках „Літературна Україна" — газета, що раніше як і уся українська підсовєтська преса — здавлена режимно цензурою — мовчанкою обминула події, пов'язані з чільними українськими літературними діячами діяспори — передруковуємо це повідомлення в цілості. — Ред.

„Перу небіжчиці належать загальнотеоретичні праці, як-от: розвідки „Питання істоти новели" (1966). 'Мовно-стилістичні особливості Квітчиної прози' (1966), дослідження, присвячені творчості П. Куліша, О. Олеся, В. Самійленка, А. Кримського. Її наукова діяльність одержала в діяспорі (куди вона була змушена виїхати в 40-их роках з України) високу оцінку — обранням на члена -кореспондента Української вільної Академії Наук у ЗСА та професора Українського Вільного Університету й Українського Технічного Господарського Інституту в Мюнхені.

Під псевдонімом Іванни Чорнобривець пані Олександра видрукувала збірки поезій 'З блакиті неба і скорботи душі' (1959) та 'Ескізи' (1976), збірку оповідань 'З потоку життя' (1963) та окремі новели в періодиці.

Протягом восьми років Олександра Сулима-Блохина очолювала організацію українського жіноцтва в Німеччині, входила до президії Світової федерації українського жіноцтва. Віддаючись тут активно практичній діяльності, залишила й узагальнюючі роздуми 'З історії українського жіночого руху' (1975).

До останніх своїх днів, уже прикута до ліжка хворобою, сумлінна трудівниця працювала над дослідженням 'Г. Сковорода і П. Куліш', яке, на жаль, так і лишилося незавершеним.

Висловлюємо щире співчуття професорові Юрієві Бойку-Блохину та мюнхенській громаді.

Сергій Білокінь
Володимир Мельник".

Ще можна б додати, що Олександра Сулима-Блохина, кермуючись добром росту української літератури і пожвавлення зв'язків поміж письменниками і українською громадою, влаштовувала у Мюнхені, Західня Німеччина, авторські вечори, вкладаючи сюди ввесь свій організаторський хист і любов до української літератури.

С. Г.

МИСТЕЦЬКІ НОВИНИ

Книга про мистецтво України

Ще минулого, 1990 року, у відомому швайцарському видавництві „Ль'Аж д'Ом" („Вік людини") появилася справді монументальна книга Валентини Маркаде п.з. „Мистецтво України". Твір має 348 сторінок самих текстів з додатком 60 кольорових репродукцій та 12 чорно-білих на окремих картках. Авторка — відомий французький мистецтвознавець, доктор Паризького і Колюмбійського університетів, походить з Одеси і досі була відома своїми багатомовними працями про модерне мистецтво, також в українських журналах. Про об'єм і солідність її нової праці може свідчити хоч би те, що самих, не раз обширних, приміток є 476. Як це виясняє сама назва цього твору, він обіймає не тільки мистців-українців, а й інших національностей, які жили і творили на Україні, і це слушно, бо чимало з них творило в колі українських мистецьких традицій і тем. Ці мистці відіграли велику ролю у формуванні російського аванґардного мистецтва ще до Першої світової війни і відзначення цього значно поширює обрії нового українського мистецтва. На чимало проблем українського мистецтва авторка має свої оригінальні погляди, які ще певно будуть розглянуті авторитетною критикою. У передмові до своєї книги авторка згадує понад 30 прізвищ осіб, з якими консультувалася під час праці над своїм твором, між ними згадані також і українські — А. Жуковський, Ю. Луцький, М. Лупул. В. Павловський. С. Гординський, А. Вирста й інші.

Презентуючи читачам „Мистецтво України", видавництво пише: „В цій книзі, першій цього роду, ряснiє від інформацій та ще не виданих поглядів... Тут можна знайти ударяюче свідчення національного вияву, стійкого упродовж сторіч, що стверджує свої цінності у всіх висловах життя, основним складником якого є мистецтво".

Твір українського мистця в Крайовій Ґалерії у Вашінґтоні

В українській пресі вже була згадка про те, що американська столична Крайова Ґалерія придбала скульптурний портрет ген. Д. Айзенгавера, твір Леоніда Молодожанина-Мола. Цей портрет тепер виставлений у вестибюлі головного входу до Музею, з поясненням, що автор того портрету є творцем пам'ятника українському поетові Т. Шевченкові у Вашінґтоні, дозвіл на поставлення якого дав тодішній президент Америки генерал Д. Айзенгавер. Американські мистецькі кола уважають, що цей портрет має велику не тільки мистецьку, а й історичну вартість, бо генерал, головний командувач альянтських військ в Европі, ніякому іншому скульпторові не позував. Звідси справжня автентичність цього портрету, психологічної виразности якого не в силі передати ніяка фотографія. До цього долучується ще й той факт, що портрет був створений саме в історичному Ґеттисбурґу, де наш мистець працював упродовж двох тижнів.

500 років українського мистецтва

Так називається виставка, яку влаштовує Вінніпезька мистецька ґалерія влітку цього року. Цей великий музей уклав договір з Державним Київським Музеєм Українського Мистецтва, який присилає до Вінніпеґу понад 170 творів зі своїх збірок, — від ікон з XV сторіччя аж до зразків українського аванґарду. Кошти цієї виставки мають виносити пів мільйона канадських долярів, — сюди входять кошти опакування, транспорту, забезпечень, догляду над виставкою та друку каталогу. Вже друкується великий двомовний, англійсько-український каталог з барвними репродукціями всіх творів та вступними статтями С. Гординського і Мирослави Мудрак. Виставка у Вінніпеґу буде відкрита 1 серпня і згодом буде перенесена до Едмонтону. Це перша такого калібру виставка українського мистецтва на американському континенті з серії міжнародних культурних вимін.

Виставка Малевича в Ню Йорку

У Метрополітальному музеї в Ню Йорку від 7-го лютого до 24-го березня відбулася широко розреклямована виставка київського мистця Казимира Малевича (1878-1935), творця одного з абстрактних стилів — супрематизму. Українська преса тієї виставки не відмітила і навіть наші модерністи на неї не відгукнулися, можливо тому, що уважали його росіянином. Тим часом Малевич, сам польського роду з України й уродженець Киева, уважав себе українцем. Проте в умовах царської політики

(Закінчення на стор. 4)

Микола Вірний

ВАШІНҐТОН І ЧОРНОБИЛЬ

III.

Цікаво знати було б, на що розраховували комуністичні діячі, коли пробували замовчувати наслідки розмірів чорнобильської трагедії? Чи не був розрахунок на те, що світ знову байдуже пройде біля того злочину, як пройшов мимо голоду 33-го року і мимо концтаборів ҐУЛаґу?

Я цілком поділяю, — зазначив далі доповідач, — сказані тут слова мого попередника і колеґи у Верховній Раді про американську демократію і взагалі щодо американської свободи. Згадавши про нагоду говорити про це на зустрічах з американськими сенаторами і конґресменами, Вячеслав Чорновіл з деяким огірченням сказав, що як би йому не було прикро, але, мовляв, хочу нагадати, що демократична Европа мовчала, коли помирали від голоду люди в 33-му році і не бачили українців в концентраційних таборах ҐУЛаґу!

Сьогодні світ змінився. Світ зрозумів, що той комуністичний монстер становить загрозу для всього світу. Радіяційні хмари не мають кордонів. Сьогодні вони під Києвом, а завтра вони над Вашінґтоном!

Дуже прикро, — зазначив Чорновіл, — що тільки у зв'язку із словом Чорнобиль стало частіше на сторінках американської преси і в американській громаді звучати слово Україна. Чорнобиль не можна було замовчати, не можна було показати його парадний вигляд, як показували в добі Рузвелта вичищені камери політв'язнів, в яких на столах лежала шоколада. Це, — трагедія, що світ пізнає Україну через Чорнобиль.

Звичайно, — продовжував далі визначний діяч України, — ми вдячні цілому світові й українській громаді Америки, яка подає нам допомогу в цей важкий час. Зокрема, я можу згадати і про той фонд допомоги дітям Чорнобиля і про його активістів, подібних до родини Матківських. Недавно ми зустрічали у Львові великий літак „Мрія", наповнений медичним обладнанням для лікарні, яка спеціялізується саме на хворобах породжених радіяцією. І можу вас запевнити, що все до останнього ґвинтика встановлено там, де воно і має бути.

При цьому керівник Львівської області висловив також жаль, що американський Уряд і американська громадськість неукраїнського походження ще так мало допомагає Україні. На його погляд, потрібно створити всесвітній фонд допомоги Чорнобилеві.

Доповідач подякував діяспорі за відзначення п'ятирічних роковин чорнобильської трагедії. Він також подякував молоді і учасникам голодівки на відзнаку п'ятиріччя трагедії чорнобильської. Подякував і організаторам вашінґтонських відзначень, відмітивши і хор і той факт, що представники різних напрямків і сил, які є в діяспорі, зібралися разом, щоб провести ці відзначення.

Він, як і його попередники, підкреслив, що найбільше нам сьогодні потрібно і на Україні і скрізь, де живуть українці, так це єдність! Ми можемо мати різні політичні погляди. Ми можемо сповідувати різні фактичні шляхи боротьби. Але у нас єдина стратегія. Усі ми хочемо самостійної, соборної, демократичної української держави. І саме те не повинно робити людини ворогом, якщо існують різні шляхи боротьби.

Згадав Вячеслав Чорновіл ще одне значення чорнобильської трагедії, підкреслюючи його. Він сказав, що як це не страшно говорити, але саме Чорнобиль пробудив Україну. Саме після Чорнобиля відкрилися ворота тюрем і політв'язні вийшли на волю. Саме після Чорнобиля і значною мірою в результаті Чорнобиля ми маємо на Україні те, що ми тепер маємо.

Ми можемо бути незадоволені, як нам здається повільним поступом нашим до державности. Ми можемо називати опортуністами людей, які думають про цей поступ дещо інакше, як ми самі. Але ми повинні погодитися, що ті зміни, які відбулися на Україні на протязі останніх двох-трьох років можуть здатися, як оглянутися, Божим чудом. Але, ще сьогодні маємо над собою комуністичну владу. Ще сьогодні маємо такий парлямент, який негідний українського народу. Ще сьогодні випускають періодично радіяцію п'ять атомових електростанцій розміщених на Україні. І все це припиниться тільки тоді, коли імперія владе. Ліквідація імперії — єдина ґарантія віднови Чорнобиля.

Серед нас знаходяться люди, які цю історію, що большевицька Картаґена повинна бути зруйнована, повторювали на протязі десятків років. Це, — вельмишановний Левко Лук'яненко. Це, — присутня тут Ніна Строката. Це — ветерани Української Повстанської армії і національно-визвольної боротьби, які є серед нас.

Водночас, Вячеслав Чорновіл висловив жаль, що адміністративні представники чи конґресмени З'єднаних Стейтів, якими йому доводилося зустрічатися ще цієї істини не зрозуміли. Багато ще вірить у лібералізм Ґорбачова і в цю нібито, стабільність, яку несе з собою російська імперія. І я думаю, що одне з найбільших завдань зараз нашої діяспори — це нести до кожного американця, до кожного американського урядовця, до кожного парляментарія цю думку, що імперія має впасти. Нам потрібно міцної української лаббі в усіх напрямках американського життя. І тільки тоді, коли большевицька імперія владе, коли над Києвом підійметься не тільки над Міською Радою, але й над Верховною Радою наш синьожовтий прапор, тільки тоді ми скажемо: Ще не вмерла Україна і ніколи вже не вмре! Слава Україні! — Так закінчив свою промову давноочікуваний гість з України всіма глибокошановний Вячеслав Чорновіл.

Повна страшних фактів була промова голови Світового Конґресу Вільних Українців, Юрія Шимка. Він, покликаючись на статистику науковців, заявив, що від сходу до заходу сонця відходитимуть у вічність на Україні кожного дня 12 братів і сестер. Чотирьох з них будуть безпосередньо пов'язані з голокостом Чорнобиля. Так буде кожного дня напротязі наступних десятьох років.

Це, — за словами Ю. Шимка, — спадкоємство марксизму-ленінізму, який проголосив рай на землі для всього людства. Це спадкоємство цієї системи, яка перетворила чудесну-пречудесну країну, яка годувала віками Европу і світ у кладовище радіоактивного сміття. Перетворила її у кладовище смерти: Бикивні, Вінниці..., тюрми Дрогобича і Львова, семимільйонний цвинтар жертв Великого голоду, голоду 20-ох і 40-их років. Одначе, як підкреслив голова СКВУ, ці попередні трагедії починались і кінчались, а чорнобильська смерть продовжуватиметься без огляду навіть на те чи буде і самостійна Україна.

І цей доповідач, як і всі інші закликав до спільних зусиль в допомозі України досягнути її заповітні мрії, бути вільною і ні від кого незалежною! Таким було віче в Лафаєт парку, навпроти Білого Дому, присвячене чорнобильській трагедії. Цього дня була також відкрита двотижнева виставка в ґалерії Алли Роджерс, присвячена чорнобильській трагедії.

У понеділок, в університеті ім. Джорджа Вашінґтона, відбувся семінар за участю кіноматографа Шкляревського і активістки організації „Зелений світ", — Преображенської.

Відзначення п'ятої річниці чорнобильської трагедії триватимуть і в червні, коли буде відкрито дитячу виставку в бібліотеці Мартина Лютера Кінґа, яка триватиме від 1-го до 25-го червня. А 14-го червня має відбутися чорнобильський концерт-бенефіс. У крайовому інституті здоров'я мають виступати скрипаль О. Криса, піяніст М. Сук та Київський квартет ім. Леонтовича.

Можна припустити, що на цьому не обмежаться відзначення чорнобильської трагедії у її п'ятиріччя в столиці З'єднаних Стейтів.

СУДЯЧИ З ПІДСУМКІВ проведеного у неділю плебісциту, 94 відсотки населення Хорватії висловилися за те, щоб Юґославія стала конфедерацією незалежних республік. Голові хорватської республіки в президії федерації Стіпе Месичу так і не вдалося набрати достатньої кількости голосів для того, щоб зайняти пост голови президії. Однак Месич заявив, що буде виконувати обов'язки голови, незалежно від того, як поставляться до цього представники Сербії, Косово і Воєводіни, які голосували проти його призначення на високий пост.

УКРАЇНА ПРОБУДЖУЄТЬСЯ! ДОПОМОЖІТЬ ЇЙ ВКЛАДОМ ВАШОЇ ДИВІДЕНДИ У ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС!

ОДИН З КЕРІВНИКІВ східньонімецької розвідки Маркус Вольф, якого давно розшукують спеціяльні служби єдиної Німеччини, поселився, як твердить німецька газета ,,Більд", на одній з розкішних вілл під Москвою. Досі існувало кілька версій відносно місця перебування М. Вольфа. Різні джерела ,,знаходили" його то в Румунії, то в Болгарії, то ще в якійсь східньоевропейській країні. Восени минулого року газета ,,Більд", яка відкрила свій кореспондентський пункт у Москві, повідомила, що її репортерам вдалося напасти на слід Маркуся Вольфа у Переделкіні, де живе також його жінка Андреа. М. Вольф був у свій час леґендарною людиною у Східній Німеччині, визнаним ,,генієм шпигунства". Від лютого 1987 року він служив заступником начальника служби безпеки Східньої Німеччини Еріха Мільке, а зник з Німеччини незабаром після її об'єднання — в жовтні минулого року.

ЧЛЕН УРЯДУ ВЕЛИКОБРИТАНІЇ Лінда Чалкер заявила у Палаті громад про виділення додаткової допомоги країнам Африки, які зазнали стихійних бід, і азіятській республіці Банґлядеш, яка зазнала колосальної шкоди у зв'язку з недавнім циклоном. ,,Під час безпрецедентних криз наш обов'язок — допомогти потребуючим", — підкреслила Л. Чалкер, зазначивши, що країни Африки дістануть додатково 20 мільйонів фунтів стерлінґів (34 міл. дол.), а Банґлядеш — 5 мільйонів фунтів стерлініґів (8.5 міл. дол.). У цьому році уряд Великобританії уже виділив 60 млн. фунтів стерлінґів на гуманітарну допомогу.

РЕЧНИКИ ПЕНТАҐОНУ заявили кореспондентам пресового аґентства Ассошіейтед Пресс, що ЗСА розпочали переміщення своїх військових з'єднань з околиць Тихого океану. У першій фазі цих переміщень заплянoвано перенести 14,000 вояків з Південної Кореї, Японії та Філіппін вже до кінця 1992 року.

Українська Православна Катедра св. Тройці

359 Брум стріт, Ню Йорк, Н. Й.

В неділю, 26-го травня 1991 року

наша Катедра буде святкувати

ДЕНЬ П'ЯТИДЕСЯТНИЦІ

ЦЕ НАШЕ ХРАМОВЕ СВЯТО.

УРОЧИСТУ СВЯТУ СЛУЖБУ БОЖУ

з колінoприклонними молитвами очолить

Його Високопреосвященство Високопреосвященний

Архиепископ Антоній

Після Служби Божої, СЕСТРИЦТВО СВ. ОЛЬГИ влаштовує

БРАТСЬКУ ТРАПЕЗУ

Запрошуємо всіх вас на наше Храмове Свято.

ПАРАФІЯЛЬНИЙ УРЯД
СЕСТРИЦТВО СВ. ОЛЬГИ
НАСТОЯТЕЛЬ

Митрополит В. Стернюк...

(Закінчення зі стор. 1)

Владика В. Стернюк прощається.

(Фото: Х. Лев)

ла зі сторони УАПЦ, усе ж таки обидва Ієрархи таки зустрілися на спільному посвяченні пропам'ятної таблиці Українським Січовим Стрільцям. Уболіває Владика над подіями, що трапилися у Перемишлі з приводу інсталяції єписопа — Івана Мартиняка на епарха відновленої Перемиської епархії. На питання про Сестер Василіянок — Митрополит Стернюк заявив, що вони займаються катехизацією, але гімназії покищо не збираються організувати, для цього немає ще багатьох середників, конечних для такого важливого почину. На жаль Владика не вспів відповісти на всі питання, бо йому пригадали, що перед ним — ще далека дорога, та все ж таки він знайшов час на те, щоб з кожним особисто познайомитись, попрощатись і поблагословити.

Мабуть, у житті людини не надто часто трапляються моменти, що їх від першої хвилини відчуваєте, як щось небуденне, щось винняткове. Такою була саме ця зустріч з Владикою Митрополитом Володимиром Стернюком, що її можна приписати до цих зустрічей, про які півтора року тому згадував таки тут у нашій редакції Євген Сверстюк, розповідаючи про роки свого заслання та про те, що там зустрічі були тим, що додавало снаги до дальшого життя, де на прощання говорили: ,,Дякую вам, що зі мною зустрілися". І якраз, зустрівшись з Митрополитом Володимиром Стернюком, мені прийшла на думку розповідь Є. Сверстюка і слова, що єдино можуть сказати все... Владико Митрополите — ,,Дякуємо Вам, що з нами зустрілися".

У ГОЛОВНІЙ КВАРТИРІ НАТО у Брюсселі триває обговорення справи про усунення бар'єрів всередині спільноти в ділянці торгівлі зброєю і бойовою технікою. Проблема стала дуже актуальною у зв'язку з очікуваним зменшенням видатків на оборону в більшості країн Західньої Европи і Північної Америки. Вважають, що видатки країн НАТО на такі цілі зменшаться за наступне п'ятиріччя на третину або навіть вдвічі. В таких умовах кожна окремо взята країна, за вийнятком З'єднаних Стейтів, не може дозволити собі здійснення дорогих сучасних проєктів. Об'єднавши свої зусилля, країни НАТО могли б значно зменшити видатки і уніфікувати зброю. Бар'єри, однак, залишаються. З'єднані Стейти, наприклад, відмовляють в ліцензіях багатьом европейським країнам, які продукують зброю, а ті в свою чергу не запрошують американців, коли мова йде про спільні континентальні проєкти.

ВЕРХОВНА РАДА СССР порушила справу про те, що багато цивільних і військових чинників зловживають полетами на літаках військово-повітряних сил. Цікаво, що ця справа виринула саме в той момент, коли аналогічні обвинувачення звучать на адресу начальника канцелярії Білого Дому Джана Сунуну. Згідно з даними члена комісії у справах привілеїв Васілія Єрохіна, використання авіяції не за призначенням щорічно обходиться державі в 50 мільйонів карбованців. Як повідомляє незалежне пресове аґентство Ітерфакс, серед осіб, які зловживають військовими літаками для особистих поїздок, Єрохін назвав двох прибічників Ґорбачова — маршала Серґея Ахромеєва і письменника Чінґіза Айтматова, а також генерала Валентина Вареннікова, який здійснював загальне керівництво операціями в Афганістані.

ГАЗЕТА МІНІСТЕРСТВА оборони СССР ,,Красная звєзда" надрукувала статтю начальника центру оперативно-стратегічних досліджень генерального штабу СССР генерал-лейтенанта С. Боґданова про недавню війну в районі Перської затоки. На думку ґенерала Боґданова, результати війни не матимуть неґативного впливу на позицію Совєтського Союзу щодо зменшення збройних сил і озброєнь. Однак, зауважує генерал, підсумки війни ,,змусять більш обдумано підходити до скорочення збройних сил". Іншими словами, Москва не має наміру скорочувати збройні сили і буде й далі видавати десятки більйонів карбованців на армію.

ВІДПУСТ ПРИ МАНАСТИРІ СВ. ЙОСАФАТА

PILGRIMAGE AT ST. JOSAPHAT'S MONASTERY

SUNDAY JUNE 2, 1991

ПРОГРАМА

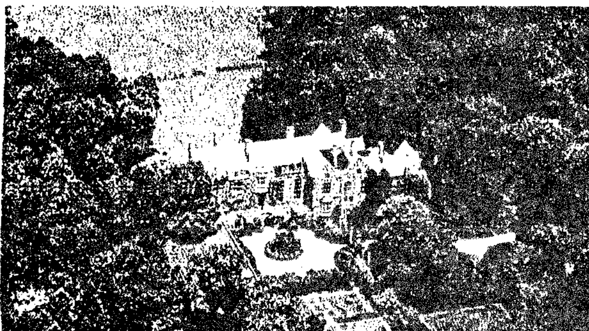
9:00 СВ. ЛІТУРГІЯ НА ПЛОЩІ
11:00 АРХИЄРЕЙСЬКА СВ. ЛІТУРГІЯ
ВОДОСВЯТТЯ І БЛАГОСЛОВЕННЯ РЕЛІГІЙНИХ РЕЧЕЙ
3:00 МОЛЕБЕНЬ

СПОВІДЬ від 8:00 год. Рано

PROGRAM

9:00 DIVINE LITURGY
11:00 PONTIFICAL DIVINE LITURGY
BLESSING OF WATER & RELIGIOUS ARTICLES
3:00 MOLEBEN

CONFESSIONS FROM 8:00 AM

ОО. ВАСИЛІЯНИ

BASILIAN FATHERS

St. Josaphat's Monastery - East Beach Drive - Glen Cove, NY, 11542 - Phone: 516-671-0545

ОТЦІ ВАСИЛІЯНИ ЩИРО ЗАПРОШУЮТЬ УСІХ ВІРНИХ НА ЩОРІЧНИЙ ВІДПУСТ.

В середу, 29-го травня, минає рік від сумної для нас події, коли згідно з волею Творця Небесного відійшов у життя вічне

наш дорогий та незабутній

МУЖ, БАТЬКО, ДІДУНЬО та ПРАДІД

бл. п. інж.

ЛЕВ ПУШКАР

В пам'ять покійного інж. Лева Пушкаря зложили на:

ФОНД ДОПОМОГИ ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ:

По 100 дол. — Роман і Наталя Кузики, д-р Володар і Зореслава Кузики, Дарія Кузик, Христина, Андрій і Андрея Филиповичі;
По 50 дол. — Марія Комісар-Радич, Любомир Калинич, Теофіля Мельничук, П. Горбачевський;
30 дол. — Орест Яросевич.
По 25 дол. — Роман і Таня Левицькі, Анна Гаріс, Володимир Процик, Галина і Ярополк Ціґаш, Ірена і Ярослав Мадай, Христина і Богдан Турченюки, Нестор Шуст, Ольга і Євген Филиповичі, Олег Пушкар.
По 20 дол. — Володимир Шашаровський, Т. Крочак.
По 15 дол. — Марія Шумська, М. О. Ортинські.
По 10 дол. — Іван і Анна Дзіваки, Е. Леськів.

БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД ЦЕРКВИ СВ. АРХИСТРАТИГА МИХАЇЛА:

По 100 дол. — Ада і Олег Пушкарі, Дарія і Ігор Шусти.
По 50 дол. — д-р Володимир Пушкар, Христина Маєвська, Зенон Кохановський, Таня і Володимр Темницькі, родина Годованець.
По 25 дол. – Наталія і Василь Качмарі, о. Ярослав і Олександра Шусти, Л. і М. Онуферки, Марта і Богдан Кохановські, Таня і Роман Левицькі;
По 20 дол. — Анна і Іван Дзіваки, Т. Крочак, Я. Климовський, Зенон Маланчук, Іван Куземський, Лівія і Юліян Балани, М. Синейко, Анна Яросевич, Таня Маєвська, Володимир Шашаровський;
По 10 дол. — Стефанія Воскрес, Марія Возняк, Микола Скібіцький, Іванна Петик, Е. Леськів, Дарія Слонська, Ліда і Володимир Чепілі, Степан Загірний, Ярослав Бобинський, Анна Аннюк, І. і Т. Ільчишини І. Бавцайло.

В середу, 29-го травня, будуть відправлені Божественні Літургії за душу бл. п. інж. Лева Пушкаря:
в українській католицькій церкві Благовіщення П.Д.М., 1204 Valley Rd., Philadelphia, Pa. о год. 8-ій ранку;
в українській католицькій церкві св. Архистратига Михаїла, 1013 Fox Chase Rd., Jenkintown, Pa о год. 9-ій ранку;
в соборі св. Софії в Римі;
в українській католицькій церкві в Люрді, Франція.

В нашому горі відчули ми багато людської ласкавости, щирого співчуття та розради. Тож помирившися з волею Всевишнього, висказуємо всім нашу вдячність.

Щире спасибі о. крилошанинові Ярославові Шустові за уділення св. Тайни Маслосвятія покійному, коли життя його доходило до кінця земної мандрівки. Дякуємо також за участь в похоронних відправах. О. мітратові Зенонові Злочовському сердечна подяка за похоронні відправи, як рівнож і за зворушливу проповідь з'ясовуючи життя покійного. Ці слова записалися золотими буквами в нашій пам'яті. Лесі Шуст я дуже вдячна за всю її поміч та за старання улекшити мені мій біль.

Романові Левицькому дякуємо за прощальні слова над домовиною, а Юліянові Баланові щире спасибі за написання та прочитання некролога в пам'ять покійного діда Лева. Обоїм моїм друзям, Лівії та Юліянові Баланам, завжди буду вдячна за її постійну увагу супроти мене, за всі їхні чемності та розради.

Нашій дорогій землячці Дарії Кузик, щира подяка за зворушливий спомин на поминках, думки, якого перенесли нас духом в минувшину та в рідні сторони нашого срібнолентого Сяну.

Сестрицтву св. Анни дякуємо за гарно підготовані поминки, як рівнож і за смачну перекуску після Служби Божої в сороковий день відходу у вічність.

Щире спасибі всім за пожертви на Божественні Літургії, за китиці квітів надіслані до похоронного заведення Насевичів та до нашої хати і за всі вислови співчуття висказані особисто, листовно чи телефонічно.

І врешті, наша найщиріша подяка всім, що не жаліючи часу ні труду, прибули щоб взяти участь у похоронних відправах та відпровадити тіло покійного на місце вічного спочинку.

Нехай ласкавий та милостивий Господь благословить вас всіх сторицею, а покійному нехай дасть вічную та благую пам'ять.

СТЕФАНІЯ ПУШКАР — дружина з дітьми, внуками та правнуками

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, дня 29-го травня 1990 р. відійшов у вічність

наш незабутній і улюблений

МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

СВ. П.

Д-Р ОСТАП БАРАН

Найсердечнішу подяку складаємо родині, приятелям і знайомим, що в днях нашого великого горя прийшли попрощати покійного, взяли участь в похоронних Відправах та своєю присутністю і словами розради старалися полегшити наш біль.

Сердечно дякуємо о. митр. Володимирові Андрушкові за відвідини хворого у шпиталі в Саратозі, Н. Й. і за уділення Найсвятіших Дарів; о. Христофорові Войтині, ЧСВВ, за молитви і Служби Божі і слова розради під час хвороби нашого мужа, батька і діда; о. Левові Ґолдейдові, СЧВВ, і о. Лаврентієві Лавренюкові, ЧСВВ, за відправлення Панахид; о. ігуменові та пароховi Патрикієві Пащакові, ЧСВВ, за відправлення Заупокійної Служби Божої та за зворушливі прощальні слова церкві св. Юра в Ню Йорку; згаданому вже вгорі о. Лавренюкові за відслуження послідніх похоронних відправ на Українському Католицькому Цвинтарі в Ґемптенбурґу, Н. Й., як рівнож за відправлення Святої Літургії в Сороковий День Смерти; о. Любомирові Мудрому за відправлення Служб Божих і за вислови співчуття.

Щира подяка власникам похоронного заведення Петра Яреми за влаштування похорону.

Спеціяльно глибоке спасибі адв. Романові Ґуглевичеві, нашому близькому приятелеві та шкільному товаришеві покійного, за велику поміч у підготуванні похоронних відправ, за поради і розради та за теплі прощальні слова під час тризми.

Сердечна подяка дир. Михайлові Клецорові, який прибув аж з Канади, щоб на Панахиді попрощати покійного від товаришів дитинства зі села Рай та від колеґ із гімназії в Бережанах.

Щира подяка д-рові Ярославові Падохові, тодішньому голові Наукового Товариства ім. Шевченка в Америці, за прощальні слова від колеґ з Ягайлонського університету в Кракові.

Дякуємо покійному вже тепер д-рові Романові Осінчукові за слово прощання від Українського Лікарського Товариства Північної Америки.

Окрема подяка ред. Миколі Галівові, який виголосив слово від Українського Патріярхального Товариства.

Щире спасибі пл. сен. Уляні Старосольській, яка попрощала покійного від Крайової Пластової Старшини і від Пласту, тобто від організації до якої покійний належав від юних літ аж до смерти.

Глибока подяка проф. д-рові Василеві Ленцикові, нашому близькому приятелеві, за сердечні слова про покійного на тризні.

Велика подяка оперному співакові Андрієві Добрянському за прекрасний і зворушливий спів під час Заупокійної Святої Літургії.

Дуже дякуємо Петрові Ганкевичеві та сестрінкові Василеві Тершаківцеві за відспівання Панахид.

Особливе спасибі за телеграми і листи співчуття, які наплили з України, зокрема з рідного села Раю, з Бережан, Львова і Теребовлі, як теж за вислови співчуття від всіх близьких і дальших родичів, колишніх пацієнтів і приятелів покійного.

Зокрема дякуємо за вислови співчуття 64-му Відділу Союзу Українок Америки та проводові 7-го Куреня Пластового Сеніорату ім. Андрія Войнаровського, членом якого був покійний.

Дякуємо всім жертводавцям на Святі Літургії за спокій душі покійного, всім які подарували квіти на могилу, та всім тим, які зложили пожертви на різні цілі.

В пам'ять покійного вплинули наступні пожертви:

На Патріярший Фонд:
1,000 дол. — д-р Володимир і Дарія Гойдиші
200 дол. — адв. Созонт і Ростислава Качали
50 дол. — Ірина Щербанюк
25 дол. — дир. Ярослав Пастушенко
15 дол. — Панство Ярослав і Іванна Клим

На Фонд Допомоги Українській Католицькій Церкві в Україні:
1,000 дол. — д-р Андрій та Єлисавета Барани

На журнал ,,Патріярхат"
50 дол. — мґр Степан і Марія Хемичі

На Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля:
200 дол. — Родина Слижів
100 дол — адв. Богдан Бородайко

На пластовий Видавничий Фонд ім. Сірого Лева
50 дол. — д-р Микола Грушкевич

На Український Музей в Ню Йорку
25 дол. інж. Володимир і Катруся Воловодюки

На Фонд ,,Руху" в Україні:
по 100 дол. — адв. Роман і Ольга Ґуглевичі, д-р Остап і Віра Тершаківці, інж. Аполінарій і Тетяна Осадци, д-р Іван і Стефа Серанти, Михайлина і Михайло Барани, дир. Михайло Клецор;
по 50 дол. — Стефанія і Петро Ушаки;
по 40 дол. — Марійка і Василь Тершаківці;
по 25 дол. — адв. Іван і Неоніля Тершаківці, Слава Ставнича, Олесь Клецор з родиною, Богданна і Петро Гаврилюки.

Від опечаленої родини д-ра Остапа Барана ще раз складаємо всім подяку за пам'ять і молитви за покійного, як теж за вашу прихильність і співчуття в днях нашого горя. Нехай Господь благословить вас усіх своїми щедрими ласками.

Дружина — Зеновія
Донька — Люба з мужем д-ром Юрієм Заславцем
Син — д-р Андрій з дружиною Єлисаветою
Внуки — Корнило і Денис Чорнії

КОНЦЕРТ З УКРАЇНИ

ВОКАЛЬНОГО КВАРТЕТУ

ЯВІР

під патронатом Українського Народного Союзу

Слідкуйте за місцевими оголошеннями та деталями на концерти в слідуючих містах Америки і Канади:

Бавнд Брук - п'ятниця, 24 травня 7:30 веч. Укр. Культурний Центр
Ню Йорк - субота, 25 травня 7:00 веч. Укр. Народний Дім
Ґлен Спей - неділя, 26 травня 2:30 попол. Оселя Верховина
Рочестер - вівторок, 28 травня 7:30 веч. Eastridge High School
Баффало четвер, 30 травня 7:30 веч. Український Дім Дніпро
Гамілтон - п'ятниця, 31 травня 7:30 веч. Sir Winston Churchill Auditorium
Оттава - субота, 1 червня 7:30 веч. Nat'l Arts Center - Studio Theater
Торонто - неділя, 2 червня 3:00 попол. Укр. Культурний Центр - Christie
Саскатун - вівторок, 4 червня 7:30 веч. Holy Trinity Auditorium
Калґарі - середа, 5 червня 7:30 веч. Forest Lawn High School
Едмонтон - четвер, 6 червня 8:00 веч. Citadel - Ziedler Theater
Вінніпеґ п'ятниця, 7 червня 7:30 веч. Jubilee Place Auditorium
Ванкувер - неділя, 9 червня 7:30 веч. St. Mary's Ukr. Catholic Center
Лос Анджелес - понеділок, 10 червня 7:30 веч. Укр. Культур. Центр
Сан Франсіско - четвер, 13 червня 7:30 веч Заля Укр. Прав. Церкви
Монтреаль вівторок, 18 червня 8:00 веч. Place des Arts - Port Royal Theater

ТЕХНІЧНИЙ КООРДИНАТОР - ЄВШАН (514) 630-9858 ФАКС (514) 630-9960.

,,ЯВІР" ВИСТУПИТЬ В ГАМІЛТОНІ

Гамілтон, Онт. — Концерт вокального квартету ,,Явір" під патронатом Українського Народного Союзу відбудеться тут о год. 7:30 вечора в Українському Культурному Центрі, 241 Kenilworth Ave., у п'ятницю, 31-го травня. За інформаціями звертатися до п. Кульчицького (416) 387-5279 або до фірми ,,Євшан" (514) 630-9858.

КЛЯСИ УКРАЇНСЬКОЇ ВИШИВКИ

Дженкінтавн, Па. — Бюро Постійної Освіти Manor Junior College з 1-го червня починає навчання в майстерні українського народного мистецтва. В клясах української вишивки можна буде навчитися вишивати в полтавському стилі, зокрема настелюванням, гладдю, мережкою. Навчання відбуватиметься по суботах: 1-го 8-го і 15-го червня від год. 10-ої ранку до 1-ої по полудні. Його провадитиме майстер вишивки Студійного Осередку Української Культури Віра Наконечна. Оплата, яку треба внести перед першою лекцією, виносить 35 дол. з додатковою оплатою в сумі 5 дол. за матеріяли. Реєстрація кінчається за один тиждень перед початком лекцій.

Додаткові інформації можна отримати, телефонуючи на число (215) 884-2218.

Доповідь д-ра В. Мялковського в Мюнхені

В неділю, 21-го квітня, після Богослуження, в парафіяльному осередку в Мюнхені відбулася науково-інформативна доповідь д-ра Володимира Мялковського, голови Української Медично-Харитативної Служби в Німеччині, про всім нам болючий Чорнобиль. Прелегент назвав свою доповідь: „Чи можливе повторення Чорнобильської катастрофи (причини і наслідки)?" Д-р В. Мялковський, як віцепрезидент СФУЛТу, був учасником III Наукового Конгресу Світової Федерації Українських Лікарських Товариств у Києві і Львові у серпні минулого року, під час якого один день був призначений медичним проблемам Чорнобиля. Він зібрав багато актуальних матеріялів про цю катастрофу і тому його доповідь була добре удокументована й ілюстрована прозірками. До речі, д-р Мялковський як лікар з рамени УМХС старається дещо допомогти Львівській клініці і Медично-науковому центрові Чорнобиля. Будучи таким чином в контакті з колегами-лікарями в Україні, доволі ознайомлений зі сучасними лічничими спроможностями в Україні, д-р Мялковський старався всесторонньо представити у своїй доповіді сучасний стан спричинених радіяцією захворювань.

Прелегента представив численній авдиторії, в тому числі і гостям з України, голова ЦПУЕН Степан Костюк, що ввічливо привітав наших гостей зі Львова — д-ра М. Косіва і д-ра Р. Кріп'якевича з дружинами, а також усіх місцевих учасників. У своєму вступі він, зокрема, пригадуючи присутнім, що „ми щойно тепер усвідомлюємо собі про цю катастрофу, яка стрінула Україну і сусідні народи".

Д-р В. Мялковський хотів звернути увагу, що в сучасних „технічних усполсдженнях" діючих там реакторів існує все ще можливість повторення такої катастрофи. А це тим більше, що подібних до чорнобильського реакторів є більше, а в СССР на той час працювало аж 16 реакторів подібної конструкції і всі вони побудовані в межах західних, густо заселених областей. Саме на цю можливість він хотів звернути увагу і при тому належно поінформувати наших людей, нашу громадськість Мюнхену й околиць, про фактичний стан наслідків цього нуклеарного вибуху в Україні. Представити також і всесторонньо насвітлити медичну сторінку наслідків цієї катастрофи, як вона і далі проявляється у виді хвороб у районах з надмірною радіяцією, а також у щоденному житті десятків тисяч людей, що і далі живуть на опромінених нуклідами районах України, Білорусії і Смоленської області, бож населення цих районів і далі користає з рослинної і тваринної поживи, яку вирощує їхня земля — і то є вона рання! Відомо, що таке віджевлюван ня може спричинювати ряд захворювань.

Д-р Мялковський назвав ряд захворювань, пов'язаних з щитовидною залозою, особливо у дітей, на лікування яких потрібно великих коштів, зокрема якщо йдеться про лікування в західних клініках, що мають до того кращі медичні препарати. Це на жаль, наслідки того, що населення дотичних районів не було своєчасно належно поінформоване і підготоване на можливість такого випадку; що відповідальні чинники не усвідомили собі того, що аварія може повторитися і що масивність будови т. зв. „реактора відкритої конструкції" не захистить їх і людей від такого лиха. А це тим більше, бож подібна атомна катастрофа сталася на південному Уралі ще в 1957 році, коли евакуовано понад 10 тисяч людей з околиці поміж Челябінськом, Тюменем і Свердловськом.

Д-р Мялковський представив прозірками пляни побудованих реакторів, що діють на Чорнобильській атомній електростанції. Він по черзі пояснив їхню конструкцію, дію, потужність у витворюванні теплової, а потім, турбінами, електричної енергії; пояснив внутрішні і зовнішні системи охолодження реактора.

Чорнобильський тип реактора був побудований не лише для витворювання дешевої енергії, але і для військових цілей, бо крім енергії, він також перетворював „уранове пальне" на плютоній, потрібний для військових цілей...

З доступних призбираних джерел прелегент старався пояснити присутнім причину цієї катастрофи, що саме було за пультом керування реактором. У п'ятницю, 25-го квітня 1986 р. обслуга проводила з реактором „експеримент для самовистачання реактора". Йшлося про те, щоб встановити час, як довго вистарчає ротаційна енергія роторна турбіни, щоб по інерції забезпечити реактор струмом, поки почнуть працювати його дизельні генератори. Реактор тоді автоматично переключається на постачання струму, створюваного власними дизельними генераторами... Цей експеримент не вдався, бо вночі о год. 1.23 не вдалося устабілізувати потужності реактора. Через підвищення температури до 1,300 ст. С. прийшло перепалення холодильних труб і тоді фактично наступило аж дві експльозії — парова і газова (гримучий газ!), що піднесло 1000-тонну плиту покриття реактора, а від температури 2,000 ст. С. загорівся і графіт. Вибухом зірвало тоді два верхні поверхи реактора. Як доказ д-р Мялковський представив прозірку, що її скопив у той час пролітаючий над Чорнобилем науковий сателіт, який з великої висоти скопив розбитий четвертий бльок і спад температури води в озері, що наступило по вилученні і трьох сусідних бльоків реактора.

Цікаві відомості подав прелегент про гашення аварійного реактора з гелікоптерів. На реактор скинуто тоді 40 тонн бор-карбіду, 800 тонн доломіту, 1,800 тонн глини і піску і 2,500 тонн олова, що разом дає 5,140 тонн матеріялів, що значно обтяжує фундамент. Сам саркофаг, яким покрито реактор, має ще додатково мільйон тонн бетону.

Наслідки рятівничої акції були фатальні... Команди вертолетів зазнали смертельних опромінень, бо тільки за офіційними даними померла 31 особа т. зв. „пожежників", яких останки і на цвинтарі ще промінюють, та 230 осіб, опромінених з різною стадією ураження. Але дійсність є значно трагічніша, бо за деякими новішими даними тих, що там тоді працювали, померло понад 5,000, а якщо взяти до уваги хворобу, внаслідок яких вони померли, тобто хвороби, спричинені радіяцією, то деякі джерела подають цифру 10,000 людей.

Багато з тих, що працювали тоді в Чорнобилі, вже померли або хворіють на рака легенів, що витворився в наслідік вдихання променюючих нуклідів (порошинок), що залишилися в їхніх легенях. Інші померли від захворювань щитовидної залози (рака горла), на левкемію тощо.

Це стосується передусім корінних жителів, які були ще кілька днів в околиці електростанції і яких поступово евакуювали. Якщо б ці люди були на те підготовані і мали таблетки з йодом, то може б це зменшило кількість захворювань — головно дітей, для яких нукліди йоду у щитовидній залозі дуже шкідливі, бо їхній організм дуже делікатний...

Д-р Мялковський розглянув на екрані ряд шкідливих нуклідів (пилочків), що, потрапляючи до організму, можуть спричинювати т. зв. імунодефіцит (зменшення відпорности організму), а з тим різні хвороби і пухлини в організмі. Це особливо вражає малих дітей, яких організм розвивається, росте. Деякі пошкодження організму можуть передаватися на потомство. В деяких районах, як в околиці Народичів, запримічено помутніння кришталика ока у дітей, що доводить до сліпоти. Взагалі не вивчено, на які хвороби хворіють люди, виселені по різних місцях України.

Щодо саркофага, яким покритий аварійний бльок реактора, то він тепер важить понад мільйон тонн. Його дах покритий рурами діяметром понад метр, але це покриття нещільне, бо поміж тих 42 рур проходить радіяція у повітря. На дні реактора лежить ще біля 80% палива з уран-оксиду, в якому відбувається ядерна реакція, а з тим утворюються променюючі нукліди при високій температурі. Але реактор має тепер знизу тривале охолодження. Під плитою реактора охолоджує його в трубах рідкий азот з мінусовою температурою — 195 ст. С.

Атомні електростанції типу Чорнобильської повинні бути поступово закриті, бо вони небезпечні і така трагедія може повторитися. На Україні вже пора будувати газо-парові електростанції з більш корисним коефіцієнтом дії — 50%, що діють на Заході, і які не створюють нуклеарних чи екологічних проблем.

На закінчення д-р Мялковський висвітлив зображення Чорнобильської Богоматері і подякував усім за увагу.

Доповідь була сприйнята учасниками з великою увагою, дискусій майже не було, хоча окремі присутні висловили подяку, в тому числі і д-р Юрій Денбський, хемік, що і сам ще восени 1986 р. мав доповідь в УВУ, в якій насвітлив працю такого реактора і звернув увагу на шкідливу для організму дію нуклідів, що можуть викликувати захворіння.

Потім виступив д-р Михайло Косів зі Львова, депутат, який привітав присутніх і висловив подяку доктрові Мялковському за допомогу дітям Чорнобиля. Він прихильно оцінив поміч еміграції та поміч, яку надають самі краєві установи, головно потерпілим дітям. Він сказав також, що існує і психологічна проблема, бо люди мають прив'язання до своєї землі і їх трудно розселювати, тоб то з подальших околиць від Чорнобиля.

Д-р М. Косів дещо розповів про працю Верховної Ради при ухваленні різних законів, в тому числі і суверенітету. Він дав також дуже актуальні відомості про культурне, релігійне і політичне життя у Львові, а також про прихильне ставлення до проблем меншин і їхніх товариств — росіян, поляків, жидів, німців, вірменів та інших національностей. На закінчення цієї зустрічі голова ЦПУЕН С. Костюк подякував гостям і всім учасникам, що були на доповіді.

Д-р Б. Кузь

„Веселий Львів" у Філядельфії

Звичайно буває так, що коли до нас має загостити якийсь ансамбль з України, знаємо про це заздалегідь, не менше, як за три тижні. Коли імпрезу спонзорує УНСоюз, то календарець виступів „Свобода" часто оголошує місяць наперед. „Веселий Львів" загостив до нас, можна сказати, знечанька — в суботу ми довідались про його приїзд, а вже в неділю він виступав. Незважаючи на це, якщо б 5-го квітня не було б ще інших імпрез, матеріяльний успіх міг би бути принаймні втричі більший.

„Веселий Львів", — це вокально-інструментальний ансамбль високого мистецького рівня. У його складі: Зіновій Кметь, Мирослав Остюк, Ігор Костів, Тарас Гринюк і Володимир Цімура, соліст-тенор, переможець двох вокальних конкурсів „Молоді голоси України". Всі вони з доброю сценічною презентабельністю, а Цімура просто красень. За вийнятком Володимира Цімури, який виступає виключно як співак-соліст, усі вони грають на двох, чи трьох інструментах. Серед інструментів — гітара, саксофон, акордеон, бубон, сопілка та дримба, а також орган, синтезатор і ритм-комп'ютер. На підставі такого добору музичних засобів можна припустити, що ансамбль, згідно з сучасними тенденціями, впровадує нову структуру звукового матеріялу, ґрунтовану на протиставному принципі танальности, ознакою якого є певна незалежність поодиноких звуків й акордів від центрального звуку, тобто тоніки. Проте у звучанні ансамблю зі Львова немає жодної атональности, навпаки — його гармонійність несе для нашого слуху велику насолоду.

Отже, згаданої дати, тобто 5-го квітня в залі Українського Освітньо-Культурного Центру публіка, (чисельністю одна третина залі) мала змогу прослухати знамениту програму „Веселого Львова". Правду кажучи, ця програма не має нічого спільного з назвою „Веселий Львів", бож тільки одна-одніська точка („Лист") з усіх двадцяти п'яти може „від біди" вважатися точкою розважового театру.

Програму почато піснею-молитвою „Отче наш" Михайла Вербицького, яку публіка прослухала стоячи, а після закінчення нагородила ансамбль рясними оплесками. І це повторювалося з кожною точкою. В програмі були „Моя Україно" Костецького, в'язанка козацьких пісень, „Ой літа Орел", „Хлопці, підемо", „Засумуй, трембіто", „За Україну". Вони переплітался „Гуцульськими мелодіями" і настроєвими піснями Володимара Івасюка.

Слухачі звернули доброзичливу увагу на Зіновія Кметя, талановитого музику, композитора і автора пісень, наприклад, „Всі ми родина", „По полю", „Козацька люлька", „Пшеничні вуса" і згаданого „Листа".

Однак справжньою окрасою ансамблю є Володимир Цімура. В нього голос у всіх реґістрах сильний, чистий і милозвучний.

Програма цього ансамблю характерна ще тим, що слухачі у ході виступу зазнають змінних настроїв — від бадьорости, сміливости почерез романтичність, мрійливість аж до глибокої задуми, а над усе — патріотичне піднесення, таке природне для нашого загальноукраїнського сьогодення.

Жаль, що турне ансамблю не є в найкращий спосіб обдумане адміністративно, щоб не сказати нескоординоване. Коли питання буде більш вдало наладнане, цей з мистецького погляду знаменитий ансамбль може вдруге загостити до „міста братньої любови" й інших міст ЗСА і Канади.

Яр. Климовський

В Коговзі відзначено трагедію Чорнобиля

Заходами Комітету, створено з представників організацій міста Коговзу, Н. Й., відзначено п'яту річницю трагедії Чорнобиля. Ініціятором цієї жалібної імпрези був місцевий Відділ УККА.

При затемненому світлі в церкві свв. Петра і Павла о 6-ій год. вечора почали дзвонити жалібно дзвони. Молебень за жертви Чорнобиля відправили чотири священики: о. парох митрат Володимир Андрушків в сослуженні трьох римо-католицьких. Сусідні наші парафії Вотервліт і Трой мали відправи у своїх церквах. На Молебні були присутні американські достойники, управа міста.

Після Молебня відбулася офіційна частина жалібної імпрези. Рушив багатолюдний похід з горіючими свічками до будинку місцевого правління. Попереду процесії діти Катруся Ціопка, Андрійко Кифор і Микольцьо Геберт несли транспарант з написом „Наша земля, наші діти — наша будучність і наші рішення — це незалежна Україна". Маніфестанти несли український і американський прапори. Членки 34-го і 99-го Відділів Союзу Українок Америки несли прапор СУА. В перших рядах марширували American Legion Color Guard, за ними колишні вояки українських формацій, молодеча організація Пласт, американські достойники, священство, хор і громадянство. Сусідні громади Олбані, Вотервліту, Гадсону, Саратоги, Скенектеді і Трой своєю численною присутністю збагатили наш жалібний похід. Марширучи, всі співали церковні пісні.

Програму під будинком міської управи розпочав вступним словом Михайло Савків, мол., а хор при церкві свв. Петра і Павла під орудою сестри ЧСВВ Лаври Палки відспівав американський гимн і „Отче наш".

Посадник Роберт Сіґнораччі відчитав Прокламацію і в своїй промові сказав, що день 26-го квітня є днем загальної жалоби. Були присутні стейтовий асамблімен Роналд Канестрарі, член Олбанської леґіслятури Іван Стакро і комендант поліції Михайло Рубич (український походження), члени уряду Сандра Бонковська (українка) і Чарлз Валенті. В своїх промовах всі виступаючі звинувачували совєтську систему в скоєному нею злочині відносно українського народу.

Д-р Андрій Баран в своєму слові говорив про страхіття наслідків радіяції на багато років. Гостя зі Львова проф. Анна Бучко говорила про катастрофічні наслідки чорнобильської трагедії (її промову на англійську мову перекладав М. Савків, мол.). Андрея Куліш (доня о. Івана Куліша, пароха Гадсону) передала свої враження з розмов з дітьми з Чорнобиля, які приїхали на лікування до ЗСА і перебували на оселі УНС Союзівці.

Впродовж тижня на щоглі міської управи був вивішений наш прапор, а в коридорі приміщено 10 великих таблиць з наліпленими знімками і текстами з американської преси, які відображали жахливі наслідки чорнобильської катастрофи.

Дуже прихильно поставилися американська преса і телевізія. Канали WRGB (канал6) і WTEN (канал 10) у своїх вечірніх передачах висвітлювали фраґменти з походу і програми. На закінчення ведучий програмою Михайло Савків, мол. подякував всім за участь, а присутні відспівали український гимн.

За підготову і проведення цієї жалібної імпрези признання належиться Михайлові Савкову, мол.

Зеновія Біляс

Шкарпятина...

(Закінчення зі стор. 2)

запалення вуха, абсцес миґдаликів, запалення нирок, чи т. зв. ревматична гарячка, що може довести й до ушкодження клапанів серця.

Бактерії стрептококи, які спричинюють шкарлятину, переносяться найчастіше крапельно-дихальним шляхом та через прямий контакт (наприклад, подання рук, цілування); рідше за посередництвом предметів що їх уживав хворий. Захворіння бувають найчастіше взимі й ранньою весною серед дітей у віці 6 — 15 років. Це пояснюють перебуванням більших скупчень дітей у закритих приміщеннях. Отож, риск для типового туриста (дорослий, подорожує літом) є помеишений. Але бувають випадки, коли середники шкарлятини переносяться через харч, зокрема сире молоко і варені на твердо яйця які стояли довший час облуплені зі шкаралупи.

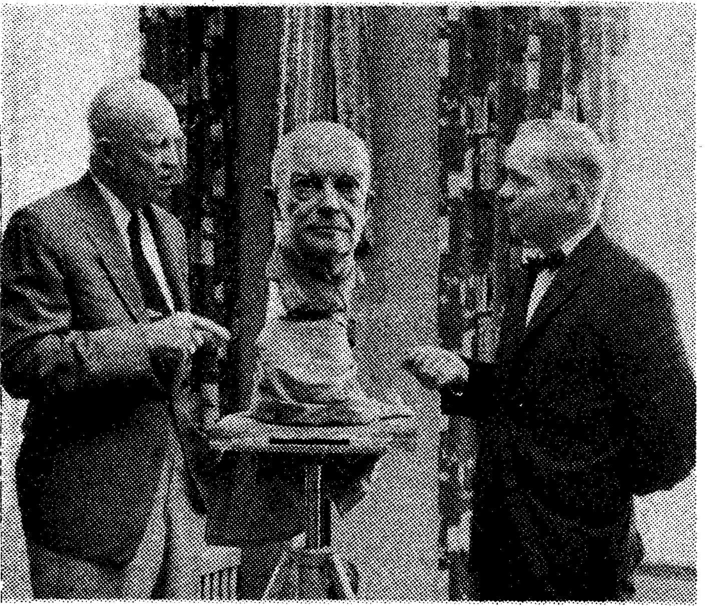
Недуга проявляється протягом одного до п'ятьох днів після зараження. Лікують її дуже успішно пеніциліною (хто має алергію до пеніциліни, може брати еритромицину). По 24 — 48 годинах достатнього лікування хворий втрачає здібність заражувати інших. Важливе, щоб не переривати приписаного лікарем курсу лікування, коли хворий почувається краще, бо недостатньо вилікувана шкарлятина може привести до пізніших ускладнень.

Реасумуючи: щоб берегтися перед зараженням шкарлятиною й іншими недугами, про які ми вже писали (гепатит, дифтерія), слід: 1. Порадитися свого лікаря відносно щеплення проти дифтерії; інькекції гама-ґльобуліни проти гепатиту; 2. уникати контактів з хворими; 3. часто й старанно мити руки; 4. не пити неперевареної води, сирого молока; оминати облуплені варені на тверда яйця, сиру городовину; 5. вистерігатися нечистих, негігієнічних туалет.

Щасливої, здорової дороги!

Мистецькі...

(Закінчення зі стор. 2)

Лев Молодожанин працює над бюстом ген. Айзенгавера в травні 1965 року (бюро ген. Айзенгавера в Геттисбурзі).

струмені модерного мистецтва могли розвиватися краще в Москві, як у Києві, тож Малевич став активним у російських мистецьких колах. Мистецтво він старався звести до найпростіших первісних форм — кола, квадрату, прямокутника, ромба тощо, з яких творив свої композиції. Тут цікаво пригадати, всі ці свої твори він старався творити на білому тлі, бо, як казав, українські селянки малюють свої абстрактні квіти завжди на білих стінах печей. 1927 року він був у Німеччині на запрошення групи Бавгавз і хотів залишитися в Польщі, але уряд не погодився, уважаючи його модернізм „комунізмом".

Із забороною модернізму й введенням соцреалізму, Малевич попав на три місяці в московську тюрму, після цього вернувся на Україну. В Харкові він зв'язався з М. Семенком і для його „Нової генерації" написав українською мовою цикл 13 статтей, важливих для українського і світового авангарду. 1929 року Київський музей влаштував ретроспективну виставку Малевича, за яку директор музею був покараний, а сам мистець мусів перейти на реалістичний стиль. Проте його автопортрет у ренесансовому стилі з 1933 року показав, що і тут він був не абияким майстром.

Попередньо ця виставка відбулася у Вашінгтоні, де й було видано об'ємистий каталог цієї виставки. У ньому пропущено майже все, що торкалося зв'язку мистця з Україною. Тим часом, Малевич це був мистець творчий на ґрунтах різних культур, так як Пікассо — еспанець або Шагалл — жид з Білорусі, що оба стали окрасою французького мистецтва, не перестаючи бути собою.

ПОВІДОМЛЯЄМО, ЩО ВІДПОЧИНКОВА ОСЕЛЯ

МОТЕЛЬ „КСЕНЯ"

популярно звана „КОБЗЯРІВКОЮ"

у Гантері в Кетскільських горах

відкрита, як щороку для давніх і нових гостей

Формальне відкриття в суботу, 29-го червня 1991 р. о год. 8-ій веч. разом із відкриттям ВИСТАВКИ ОБРАЗІВ

ЕДВАРДА КОЗАКА і його синів ЯРЕМИ і ЮРІЯ

Розвагова програма.

Замовлення листовно:

Motel "Xenia", Rd. 23A, Hunter, N.Y. 12442

або телефонічно (510) 263-4700

ПЕТРО і ЛІДА КОБЗЯРИ

Jacques Hnizdovsky:

EX LIBRIS

Coryright by Stephanie Hnizdowsky, 1986, pp. 54.
Price $35.00.

Hnizdovsky felt that the "ex libris is one of the most personal and intimate art forms. It requires close cooperation between the artist and the consumer, and the mutual respect on the part of each. It may be small in size, but certainly is not a 'small' art."

НОВЕ ВИДАННЯ:

Ілюстрована

БІБЛІЯ

для молодих

Нове видання українською мовою широко відомої „Ілюстрованої БІБЛІЇ для молодих" видруковано в Загребі за дозволом єпископа Славомира Мікловша з Української Католицької Епархії Крижевчі, Югославія.

Автори скороченого біблійного оповідання, яке видано 1962 р. в Мілані, Італії та в Парижі, Франції — Йозеф Е. Круизе та Самуїл Террієн. Сам єпископ Мікловш опрацював українське видання на підставі хорватського перекладу, що друкувалося в Загребі в 1968 р.

Гарно оформлений, розкішно ілюстрований том має розміри 19 x 26 цм.

Текст має розділи: СТАРИЙ ЗАВІТ: „Створення світу і патріярхи", „Вихід з Єгипту", „Закріплення Ізраїля", „Період пророків". НОВИЙ ЗАВІТ: „ІСУСОВІ ДИТЯЧІ ЛІТА", „Явне Ісусове життя", „Розп'яття на хресті, воскресення, вознесення на небо", „Первісна християнська Церква".

Передмова пояснює, що це Біблія — „свята книга християн" для молодих які, може, не мали жодного релігійного виховання. Цитата із передмови: „Ця Біблія бажає пробудити зацікавлення молодих людей на запити про віру і промостити їм шлях до читання цілої Біблії, яка є нині, а буде й в майбутньому, підставою християнської віри й християнського життя".

Примірники українського видання „Ілюстрованої БІБЛІЇ для молодих" можна купити за $28.00 (пересилка не включена) за адресою:

Byzantine Rite Church Supplies
820 N. Franklin Street
Philadelphia, PA 19123
(215) 627-0660

ЗВЕРНЕННЯ ДО УСІХ УКРАЇНЦІВ ДОБРОЇ ВОЛІ

Вперше на терені Канади українська фірма "Карпати Електронікс енд Парцелс" йде назустріч тим, що хочуть допомогти знедоленій Україні в тяжкий для неї час.

Через фірму "Карпати" можете пересилати з будь-якого куточка світу пачку з харчами, що так потрібні нашим братам і сестрам. Вишліть грошевий переказ на $80 US або $92 Can. на адресу Karpaty Electronics and Parcels і протягом трьох тижнів Ваші рідні отримають покунок милосердя в котрому буде:

мука 5 кг.	шинка 454 гр.
цукор 2 кг.	родзинки 0,5 кг.
риж 2 кг.	кава 250 гр.
гречана каша 3 кг.	чай 1 пачка
смалець в пушці 1 кг.	перець 1 пачка
шоколяд 100 гр.	

Щиро дякую всім, що причинилися до помочі рідним. Щасти Вам Боже.

Микола Семчишин, власник фірми

KARPATY ELECTRONICS and PARCELS
120 Runnemede Rd., Toronto, Ont., Canada M6S 2Y3
Tel.: (416) 761-9105

Любов Коленська

ДЗЕРКАЛА

НОВЕЛІ

Ціна: $13.00 з пересилкою

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 7% стейтового податку.

SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

So. Bound Brook Monument Co.

45 Mountain Avenue, Warren, N.J. 07059

РАЇСА ХЕЙЛИК, власник

(908) 647-7221 ■ (908) 647-3492

ПРИЙМАЄМО ЗАМОВЛЕННЯ І СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ З РІЗНИХ ҐРАНІТІВ, МАРМОРІВ І БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, Н. ДЖ. ТА ІНШИХ ЦВИНТАРЯХ В ЗСА

Іван Кедрин

ЖИТТЯ — ПОДІЇ — ЛЮДИ

СПОМИНИ та КОМЕНТАРІ

Ціна: $21.25 з пересилкою

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 7% стейтового податку

SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ARKA Company Department Store

26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550

ПО ГУРТОВИХ ЦІНАХ: нитки ДМЦ, різного роду матеріяли для вишивання, канви, книжки з українськими взорами, і т. п. в Арці.

ПРАЦЯ

ЖІНКА

(40 років) шукає праці. Може заняттися господарством, опікою над дітьми або старшою особою. **Тел.: (201) 947-2876**

POSTAL JOBS
START $11.41 PR HR
CARRIERS, SORTERS, CLERKS.
EXCELLENT PAY & BENEFITS. FOR EXAMINATION AND APPLICATION INFORMATION CALL
1-206-736-7000 EXT. 6890T9
6 am — 10 pm/ 7 DAYS

●FUNERAL DIRECTORS●

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУЇС НАЙҐРО — директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568